

Notă informativă

la proiectul de lege privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni - Chișinău (Faza II a implementării proiectului „Conducta de interconectare a sistemului de transport gaze naturale din România cu sistemul de transport gaze naturale din Republica Moldova”)

În contextul strategiei energetice a Republicii Moldova aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.102 din 05.02.2013, România și Republica Moldova la data de 11.06.2013 au semnat Memorandumul de înțelegere pentru dezvoltarea și construcția unui interconector (pe segmentul Iași-Ungheni) între sistemele de transmisie a gazelor naturale din cele două țări și a unei stații de comprimare gaze pe teritoriul României. Lucrările de construcție a conductei de interconectare au început în august 2013 și au fost finalizate în 2015.

În vederea asigurării securității aprovizionării cu energie a Republicii Moldova, precum și pentru a beneficia din plin de posibilitățile gazoductului Iași-Ungheni, Ministerul Economiei a decis prelungirea conductei pe segmentul Ungheni – Chișinău.

Interconectarea sistemelor naționale de transport gaze naturale prin intermediul unui gazoduct magistral, precum și extinderea planificată a acestuia spre Chișinău, constituie un obiectiv strategic, atât pentru România cât și pentru Republica Moldova, care va contribui la consolidarea securității energetice a ambelor țări, prin diversificarea surselor de furnizare a gazelor naturale. În același context, proiectul respectiv va contribui la eficientizarea conexiunii de transport gaze naționale cu sistemul de transport gaze din regiunea Sud-Est a Uniunii Europene, prin conectarea la sursa alternativă de gaze naturale a mun. Chișinău, cea mai mare zonă de consum de gaze din țară. Necesitatea promovării proiectului vizat rezultă din prevederile Reglementării (UE) nr.994/2010 din 20 octombrie 2010 cu privire la măsurile pentru garantarea securității aprovizionării cu gaze naturale, care prevede interconectarea sistemelor de transport al gazelor naturale din țările membre ale Uniunii Europene cu sistemele similare din țările vecine.

Construcția gazoductului „Ungheni-Chișinău” se va realiza în conformitate cu Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.958 din 21 august 2007, Strategia energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.102 din 05.02.2013, Programul Național de Gazificare al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1643 din 19 decembrie 2002, precum și în conformitate cu Memorandumul de înțelegere semnat între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova din data de 21.05.2015, privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din România și Republica Moldova.

Menționăm că, conform traseului examinat în cadrul Studiului de Fezabilitate, porțiunea conductei de gaze și a obiectivelor aferente va avea o lungime de cca 120 km. Conducta va fi amplasată în intravilanul or. Chișinău și extravilanul următoarelor localități: comunele: Tohatin, Stăuceni, Grătiești și satul Ghidighici – municipiul Chișinău, satele: Sireți, Roșcani, Negrești, Căpriană, Vorniceni și comunele: Rădeni, Ghelăuza, Pânășești – raionul Strășeni, comuna Tuzara, satele: Pitușca, Nișcani, Temeleuți, Peticeni, Vălcineț, Sadova și orașul Călărași – raionul Călărași, satul Milești din raionul Nisporeni, satele: Rădenii Vechi, Alexeevca, Pîrlița, Todirești – raionul Ungheni.

Avînd drept bază opțiunea traseului 1b examinată în cadrul Studiului de fezabilitate, Ministerul Economiei în calitate de beneficiar a proiectului, va demara, din numele statului procedura de achiziție a terenurilor care vor fi traversate de gazoduct. Conform primelor estimări efectuate în cadrul Studiului de Fezabilitate, costul de achiziție a terenurilor respective și cheltuielile de despăgubire a proprietarilor de teren afectați de lucrările de construcție a conductei vor fi de cca 600 mii euro, iar realizarea lucrărilor de proiectare și construcție a gazoductului „Ungheni-Chișinău” vor fi finanțate din împrumuturile acordate Guvernului RM din partea BERD, BEI, a unui grant acordat de UE, precum și din contribuția Guvernului RM.

Dat fiind faptul că proiectul actului legislativ nu va influența în nici un mod desfășurarea activității agenților economici din republica Moldova, acesta, nu necesită o analiză de impact.

De asemenea, realizarea proiectului nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător, astfel decăzând necesitatea examinării acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, conform Legii nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Remarcăm că, în conformitate cu prevederile art. 7 din Legea nr.488-XIV privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică și Regulamentului privind modul de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice a obiectului exproprierii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.660 din 15 iunie 2006, la data de 24.01.2017, precum și în baza Hotărârii Guvernului nr.1393 din 22.12.2016 privind instituirea Comisiei de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni–Chișinău, în cadrul Ministerului Economiei a fost organizată ședința Comisiei de cercetare prealabilă pentru declararea utilității publice de interes național, unde au fost examinate argumentele și materialele justificative pentru conferirea statutului de obiect de importanță națională a proiectului „Conducta de transport gaze pe direcția Ungheni–Chișinău (Faza II a implementării proiectului „Conducta de interconectare a sistemului de transport gaze naturale din România cu sistemul de transport gaze naturale din Republica Moldova”). În cadrul ședinței, comisia de cercetare a votat în unanimitate pentru conferirea statutului de utilitate publică de interes național a lucrărilor de construcție a conductei de transport gaze pe direcția Ungheni–Chișinău.

În cele din urmă reliefăm că, cadrul legal al UE în domeniul gazelor naturale, inclusiv al României reglementează o procedură specială de legiferare a proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale. În acest aspect, a fost prezentată Legea română nr.185 din 20 octombrie 2016 privind unele măsuri necesare pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale, care facilitează procedura construcției obiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale, precum și procedura obținerii/elaborării documentației de proiect.

Cadrul legal al Republicii Moldova nu reglementează o procedură specială pentru implementarea proiectelor de importanță națională în domeniul gazelor naturale, dar se ghidează de legislația generală în domeniu: Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică, nr.488-XVI din 08.07.1999, care reglementează procedura exproprierii pentru cauză de utilitate publică și Legea nr.163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, care reglementează modul de autorizare, avizare și verificare a lucrărilor de proiectare, executare sau desființare a construcțiilor și amenajărilor în conformitate cu documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului prin aplicarea sistemului de documente normative în construcții în scopul asigurării transparenței și publicității la emiterea actelor administrative și al creării unor condiții favorabile mediului de afaceri.

Astfel, prin racordare la practica internațională în domeniul gazelor naturale, urmare angajamentelor asumate de Guvernul Republicii Moldova în vederea realizării proiectului „Construcția conductei magistrale de transport Gaze pe direcția Ungheni-Chișinău”, precum Acordul de împrumut între Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului dat, semnat la Chișinău, 19 decembrie 2016; Memorandumul de înțelegere semnat între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova din data de 21.05.2015 privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din România și Republica Moldova; Contractul nr.499 din 22.11.2016 privind prestarea serviciilor de proiectare și materialele aferente etc., vor fi stabilite unele norme speciale, derogatorii, care vor facilita implementarea în termenii stabiliți a proiectului „Construcția Conductei de transport Gaze pe direcția Ungheni-Chișinău”, cu includerea în proiectul Legii a unui punct care simplifică procedura eliberării certificatului de urbanism pentru proiectul în cauză.

Proiectul este supus dezbaterilor publice, fiind plasat pe pagina web a ministerului www.mec.gov.md la compartimentul Transparența / Anunțuri de proiecte și consultări publice.

Viceministru

Valeriu TRIBOI